

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

A Curriculum Development of English for Local Travel Club to Develop Listening and Speaking Skills and the Awareness of Cultural Heritage Conservation for Secondary Students

วรพรรณ บัวขาว*, อังคณา อ่อนธานี

Worapan Buakhaow, Angkana Onthaanee

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก 65000

Curriculum and Instruction, Naresuan University, Phitsanulok 65000 Thailand

*Corresponding author E-mail: worapan3789@gmail.com

(Received: August 10 2020, Revises : October 5 2020 , Accepted :October 18 2020)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลที่เป็นในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel 2) พัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel 3) เพื่อทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel วิธีการดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลที่เป็นในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel และแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดหาดมูลกระบือ จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ที่สมัครเข้าร่วมในหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel จำนวน 25 คน โดยใช้แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบความสามารถในการฟังการพูด แบบประเมินความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลที่เป็นในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรด้านเนื้อหา 2) ผลการสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ทำให้ได้หลักสูตรที่มีองค์ประกอบ คือ ความเป็นมาและความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย สารการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.38) และคู่มือประกอบหลักสูตรที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47) 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า คะแนนการทดสอบความสามารถในการฟังหลังเรียน ตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น คิดเป็นร้อยละ 82.60 คะแนนทดสอบความสามารถในการพูดหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 79.80 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ในภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.61)

คำสำคัญ : หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม, ความสามารถในการฟัง การพูด, ความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

Abstract

The purposes of this study were 1) to study necessary information for curriculum development of English for Local Travel club activity, 2) to develop English for Local Travel club activity, 3) to conduct try-out of the developed English for Local Travel club activity 4) to study learners' opinions towards the developed English for Local Travel club activity. The four-phase research and development were used as the research methodology with the following details.

First phase was the study of necessary information for curriculum development of English for Local Travel club activity using an interview and a questionnaire. Second phase was conducted to develop the curriculum of English for Local Travel club activity. The instruments were curriculum and handbook for development of English for Local Travel club activity, curriculum suitability assessment scale, and user handbook. Third phase was try-out using One-Group Posttest Design. The instruments included listening-speaking ability test and awareness of cultural heritage conservation scale. Lastly, learners' opinions towards the developed English for Local Travel club activity were surveyed using One-Group Pretest Posttest Design. The research instruments were the questionnaire used to collect the respondents' opinions towards the developed English for Local Travel club activity. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation.

The results of this study : 1) The study could lead to obtained necessary information for curriculum development of English for Local Travel club activity in terms of curriculum content development. 2) The developed curriculum of English for Local Travel club activity consisted of the following components, namely background and significance, principles, purposes, learning substances, curriculum structure, guidelines for learning activities, media and learning resources, measurement and evaluation, and the role of involving personnel. The suitability of the developed curriculum was at the highest level ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.38). The suitability of handout and teaching materials was at the highest level ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47). 3) Post-test score on English listening ability was 82.60% and score on English speaking ability was 79.80 %, higher than the set standard criteria with a statistical significance level of .05. 4) The samples' opinions towards the developed English for Local Travel club activity was at a high level ($\bar{X} = 4.26$, S.D.=0.61).

Keywords : Club activity curriculum, English for local travel, Listening and speaking ability, Awareness of cultural heritage conservation

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านต่าง ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน สิ่งต่าง ๆ มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทำให้คนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารรับส่งข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างแพร่หลาย ประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลกมีภาษาเป็นของตัวเองและภาษาของแต่ละประเทศก็มีความแตกต่างกันออกไป ด้วยความแตกต่างทางด้านภาษาของแต่ละประเทศ ทำให้มีการกำหนดภาษาสากลขึ้น เพื่อให้คนทั่วโลกได้ใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ด้วยความสำคัญดังกล่าว ทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของพวกเราทุกคนเป็นอย่างมาก (วิจารณ์ พานิช, 2555) การเตรียมความพร้อมให้เยาวชนไทยมีคุณภาพและศักยภาพทางด้านภาษาเพื่อโลกปัจจุบันและโลกอนาคตจึงเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษผู้เรียน (สมบัติ ศุภสิทธิ์, 2560) ภาษาอังกฤษถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารและการเรียนรู้วิทยาการอื่น ๆ ตลอดจนการประกอบอาชีพการที่นักเรียนจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้นั้น นักเรียนจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อม ๆ กัน อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

กระทรวงศึกษาธิการ เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของภาษาอังกฤษ จึงกำหนดให้มีการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยยึดแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทางทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะนี้ ทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษ เป็นทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับนักเรียน เพราะเป็นทักษะพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร ทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการสื่อความหมาย ความรู้สึก ซึ่งแสดงออกด้วยคำพูด ทักษะการฟังเป็นทักษะแรกของการสื่อสารที่ต้องพัฒนา ก่อนการพูดและการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้องเพราะก่อนที่จะพูดภาษาใดได้ต้องฟังคำพูดในภาษานั้นให้เข้าใจก่อนจึงจะสามารถพูดได้ ขณะเดียวกันทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสารเช่นกัน เพราะการพูดเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับเสียง คำศัพท์ โครงสร้างและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เป็นทักษะที่ต้องคำนึงถึงความคิดที่ต้องการแสดงออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจตลอดจนการเลือกใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้อง ใช้เวลานานในการฝึก ต้องมีแรงจูงใจและความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ สมิตรา อังวัฒนกุล (2554) ที่กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษควรให้นักเรียนเกิดทักษะการฟังก่อนทักษะอื่นๆ ทักษะการฟัง เป็นทักษะที่มนุษย์ใช้มากที่สุด และเป็นทักษะแรกที่มีมนุษย์ใช้ในการเรียนรู้

ภาษาจนสามารถสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ได้ การฟังที่ดีจะช่วยให้ผู้ฟังสามารถรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีและถูกต้อง ช่วยให้ผู้ฟังได้รับประโยชน์จากผู้พูด เช่น ประสิทธิภาพ ความรู้ ความคิดและความรู้สึกของผู้พูดและสอดคล้องกับแนวคิดของ กุศยา แสงเดช (2554) ซึ่งกล่าวว่า ทักษะการฟังพูด เป็นทักษะที่สำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ทักษะการอ่าน และการเขียนต่อไปได้

สถานการณ์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากผลการการวัดและประเมินผลเพื่อดูความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนสะท้อนให้เห็นว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากอดีตจนถึงปัจจุบันไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยพิจารณาได้จากสถิติการทดสอบระดับชาติ ได้แก่ สถิติผลกรทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) ทั้ง 3 ระดับ ประกอบด้วย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รายวิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อได้เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษย้อนหลัง 3 ปี คือ ปี 2558 - 2560 โดยปีการศึกษา 2558 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ย 43.31 คะแนน 34.59 คะแนน และ 36.34 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน, 2558) ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ย 30.54 คะแนน 31.80 คะแนน และ 30.45 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน, 2559) และปีการศึกษา 2560 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ย 24.98 คะแนน 27.76 คะแนน และ 28.31 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน, 2560) ดังนั้น เมื่อเทียบคะแนนทั้ง 3 ระดับ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 3 ปีซ้อนหลัง ผลคะแนนภาษาอังกฤษของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และไม่ถึง 50 คะแนน เมื่อพิจารณาผลคะแนนการสอบวัดผลและประเมินผลทักษะทางภาษาที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า นักเรียนไทยยังมีปัญหาทางด้านภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ จึงส่งผลให้เด็กไทยส่วนมากไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า การที่เด็กไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้เกิดจากการมีปัญหาทางด้านทักษะการฟัง และการพูด กล่าวคือ หากผู้พูดไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่ฟังได้ก็ไม่สามารถมีปฏิกิริยาโต้ตอบกลับไปได้ (Rivers & Temperley, 1978)

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะการฟัง การพูด ภาษาอังกฤษได้

ในระดับดี และไม่สามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ขึ้นมาใหม่ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการออกแบบจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลขึ้นมา โดยเฉพาะ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมชุมนุม เนื่องจากกิจกรรมชุมนุมเป็นวิธีการพัฒนาผู้เรียนที่ยืดหยุ่นได้สำหรับผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน สามารถบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ (ภุชงค์วงศ์ เตชะสิริสุขสกุล, 2560) ชุมชนหาดมูลกระบือ ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิจิตร ให้เป็นชุมชนคุณธรรมต้นแบบ (พิไล จิรไกรศิริ, 2562) และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel นอกจากช่วยส่งเสริมและความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษแล้วยังสามารถส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนด้วย เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงในการเผยแพร่วัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน โดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นเจ้าของภาษาโดยตรง

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษและส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel

สมมติฐานการวิจัย

1. หลังเรียนโดยใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
2. หลังเรียนโดยใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
3. หลังเรียนโดยใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านตัวแปร มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel

แหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน
2. ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน

3. บุคคลในชุมชนหาดมูลกระบือ จำนวน 3 คน

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ บุคคลในชุมชนหาดมูลกระบือและนักเรียน)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ข้อมูลที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel กับผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน บุคคลในชุมชนหาดมูลกระบือ จำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 25 คน โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและอธิบายคำถาม เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความเข้าใจในการตอบได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ บุคคลในชุมชนหาดมูลกระบือ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้สำหรับจัดทำหลักสูตร และคู่มือการใช้หลักสูตรต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวศึกษานานาชาติและครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษบุคคลในชุมชนหาดมุลกระบือ และนักเรียน ซึ่งนำข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วจึงเขียนสรุปเชิงบรรยายความ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมชุมชน English for Local Travel

แหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์สอนในสถาบันอุดมศึกษา และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษ วิทยฐานะครูชำนาญการขึ้นไปที่มีความรู้และประสบการณ์สอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรกิจกรรมชุมชน English for Local Travel
2. คู่มือการใช้หลักสูตร
3. แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลที่จำเป็นที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 สำหรับนำไปจัดทำหลักสูตรกิจกรรมชุมชน English for Local Travel ในส่วนของสาระการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล
2. จัดทำหลักสูตรกิจกรรมชุมชน English for Local Travel และคู่มือการใช้หลักสูตร เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และคู่มือการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร

4. นำหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรที่ตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาวิเคราะห์ความเหมาะสม โดยนำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมชน English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูดและความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดหาดมุลกระบือ จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ที่สมัครเข้าร่วมในหลักสูตรกิจกรรมชุมชน English for Local Travel จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรกิจกรรมชุมชน English for Local Travel
2. แบบวัดความสามารถในฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. แบบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
4. แบบสอบถามความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และคู่มือการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร
2. นำหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรที่ตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาวิเคราะห์ความเหมาะสมโดยการนำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูดและความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดหาดมูลกระเป๋ จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ที่สมัครเข้าร่วมในหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกับที่ทดลองใช้หลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ไปให้นักเรียนที่สมัครเข้าร่วมในกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ศึกษาพิเศษ และครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ บุคคลในชุมชนหาดมูลกระเป๋ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ให้ข้อมูลที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับกำหนดสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนจะต้องเรียน ทำให้ได้ประเด็นที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม ซึ่งทำให้ได้เนื้อหาสาระการเรียนรู้สำหรับจัดทำหลักสูตร เช่น การแนะนำตนเอง การบอกทิศทาง การเป็นมัคคุเทศก์ ประวัติความเป็นมาของวัดหาดมูลกระเป๋ ประเพณีการแข่งขันเรือพาย การทำข้าวเม่าพอกและผลิตภัณฑ์ของชุมชน เป็นต้น

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหา พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถทำได้อย่างหลากหลายที่จะมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้ โดยการจัดการเรียนการสอนจะต้องให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง การทำกิจกรรมกลุ่มที่มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การศึกษาแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอผลงาน นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

1.3 ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลของการส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม พบว่า การวัดและประเมินผลที่จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมควรจะเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้การประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การใช้แบบทดสอบ เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ทำให้ได้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ดังนี้

2.1 หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel มีองค์ประกอบ คือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สาระการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล 9) บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) Junior Guide 2) Language Preparation 3) Visiting a Had MunKrabua Temple 4) The Annual Long Boat Race Tradition และ 5) Local Food และ 6) English on Tour จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน จำนวน 19 ชั่วโมง และนำหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรทุกด้านมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.38)

2.2 คู่มือการใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel มีองค์ประกอบ คือ คำแนะนำการใช้คู่มือการจัดการกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำคู่มือการใช้หลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตร พบว่า

ในภาพรวมองค์ประกอบของคู่มือการใช้หลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47)

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังของนักเรียนหลังเรียนโดย หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel พบว่า การทดสอบความสามารถในการฟังหลังเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.52 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.60 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนการทดสอบหลังเรียนพบว่า คะแนนการทดสอบความสามารถในการฟังหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คิดเป็นร้อยละ 12.60

3.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของนักเรียนหลังเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel พบว่า การทดสอบความสามารถในการพูดหลังเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.96 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.80 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนการทดสอบหลังเรียนพบว่า คะแนนการทดสอบความสามารถในการพูดหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คิดเป็นร้อยละ 9.80

3.3 ผลการศึกษาความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของนักเรียนหลังเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel พบว่า นักเรียนมีความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้สึกที่มีต่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และด้านพฤติกรรมที่แสดงถึงการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ตามลำดับ

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ในภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.61)

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายตามลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลที่เป็นในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ บุคคลในชุมชนหาข้อมูลกระป๋อง และนักเรียน ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นในการพัฒนาหลักสูตรด้านเนื้อหาเพื่อใช้สำหรับกำหนดสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนจะต้องเรียน ทำให้ได้ประเด็นที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน สอดคล้องกับการส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด หรือการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนในการที่จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้บริการสังคม ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนอีกด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยการให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง และด้านการวัดและประเมินผลทำให้ได้แนวทางในการวัดและประเมินผลการส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด ความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรต่อไป สอดคล้องกับรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบ (Taba) (Taba, 1962: 456 อ้างอิงใน บุญเลี้ยง พุ่มทอง, 2553 : 184) โดยทาบมีความเชื่อว่า การพัฒนาหลักสูตรควรใช้วิธีแบบรากหญ้า โดยหลักสูตรควรได้รับการออกแบบโดยครูผู้สอนมากกว่าพัฒนาจากองค์กรที่อยู่ในระดับสูงขึ้น

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สาระการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล 9) บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เมื่อนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตามความเหมาะสมของหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และในภาพรวมองค์ประกอบของคู่มือการใช้หลักสูตร ก็มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้ได้องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญอย่างครบถ้วน จึงสามารถพัฒนาหลักสูตรตามองค์ประกอบต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

สอดคล้อง กับทาบ (Taba, 1962 :10) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนาหลักสูตรนั้นจะต้องมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรโดยเริ่มจากการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ (diagnosis of needs) ตรวจสอบสภาพปัญหาและความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคมและ ผู้เรียน กำหนดจุดมุ่งหมาย (formulation of objectives) กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนหลังจากได้ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการแล้ว พิจารณาเลือกเนื้อหาสาระ (selection of content) จัดรวบรวมเนื้อหาสาระ (organization of content) โดยเนื้อหาสาระที่เลือกได้ต้องนำมาจัดลำดับ โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง ความยากง่าย วุฒิภาวะ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ครูผู้สอนหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดำเนินการการจัด ประสบการณ์เรียนรู้ (organization of learning experiences) โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง และประเมินผล โดยที่ หลักสูตรควรมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา และอัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผล อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ชิสา โตเรือง (2554) ได้วิจัย พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารเรื่อง การท่องเที่ยวในอำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบดังนี้ หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และการวัดประเมินผล พร้อมด้วยคู่มือการใช้หลักสูตร เมื่อพิจารณา โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วพบว่า ในภาพรวมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47)

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า คะแนนการทดสอบ ความสามารถในการฟัง และคะแนนการทดสอบการพูด หลังเรียน ตามหลักสูตรสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การจัดกิจกรรมเรียนรู้ตาม หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เป็นการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนให้บริการสังคม ซึ่งดำเนินการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการฟัง การพูด และมีความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรม ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่ หลากหลายส่งผลให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมโดยการปฏิบัติจริง ทำใ้ นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ฝึกทักษะการฟัง การพูด การสื่อสารภาษาอังกฤษ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความตื่นตัว ในการเรียนรู้และสนใจทเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ

การศึกษาวิจัยของ ชิสา โตเรือง (2554) ได้วิจัยพัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง การท่องเที่ยวใน อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้หลักสูตรให้ความร่วมมือ ในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอนอย่างเต็มศักยภาพ นักเรียนสามารถใช้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอสามโก้ในฐานะมัคคุเทศก์ได้เป็นอย่างดี และนักเรียน การสื่อสารเรื่องการท่องเที่ยวในอำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการสื่อสารทางภาษาด้านการฟังและ การพูดอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ หลักสูตรอยู่ในระดับมาก เนื้อหาสาระและการจัดกระบวนการเรียน การสอนมีความเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สายชล แสงรงค์ (2551) ที่ได้วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเรณูนคร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเรณูนครวิทยานุกูล สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ผลการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเรณูนคร โดย ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความเหมาะสม ของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ผลการประเมิน มีค่าเฉลี่ย 4.75 ซึ่งแสดงว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด หลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 93.04/94.03 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดคือ 80/80 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตร สถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษตาม หลักสูตรสถานศึกษา ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก และศุภราภรณ์ เลาว์โรจน์ (2551) ได้วิจัยพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง พิธีกรรมแซงชะนัม ชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนจาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ นครพนม เขต 2 พบว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง พิธีกรรมแซงชะนัม โดย ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินความเหมาะสม ของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ หลักสูตรภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.72/78.78 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรภาษาอังกฤษที่ พัฒนาขึ้น มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ในภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากต่อการเรียน โดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ทั้งนี้อาจเป็น เพราะการจัดการเรียนการสอนสามารถพัฒนาการฟังการพูดทำให้นักเรียนมีทักษะการฟัง การพูด การสื่อสารภาษาอังกฤษ เกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถูกต้อง เกิดและความตระหนักในการอนุรักษ์ มรดกทางวัฒนธรรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชิสา โตเรือง (2554) ที่ได้วิจัยพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง การท่องเที่ยวในอำเภอสามโก้ จังหวัดอุทัยธานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการทดลองใช้หลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง การท่องเที่ยว ในอำเภอสามโก้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก เนื้อหาสาระ และการจัดกระบวนการเรียนการสอน มีความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ให้เข้าใจ เพื่อสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์ มรดกทางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ในการปฐมนิเทศชุมนุม ครูผู้สอนควรชี้แจงให้ผู้เรียน เข้าใจถึงรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า เป็นการจัดกิจกรรม ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ และนำความรู้ไปใช้บริการชุมชน เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียน เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม
3. การวัดประเมินผลความตระหนักในการอนุรักษ์ มรดกทางวัฒนธรรม ครูผู้สอนอาจใช้ข้อถามเชิงสถานการณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ควรทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมหรือ หลักสูตรชุมนุมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถของผู้เรียนในการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ เฉพาะของตน มาประยุกต์ใช้ในงานหรือในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้จน ประสบความสำเร็จ อาทิ สมรรถนะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ สมรรถนะการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กศยา แสงเดช. (2554). บทเรียนสำเร็จรูปคู่มือการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับ ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- ชิสา โตเรือง. (2554). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง การท่องเที่ยวใน อำเภอสามโก้ จังหวัดอุทัยธานี สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัราชภัฏเทพสตรี.
- พิไล จิรไกรศิริ. (2562). คลังความรู้การท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : เอส.อาร์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษ ที่ 21. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ศุภราภรณ์ เลาหวิโรจน์. (2551). การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง พิธีกรรมแซงชะนาม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพนจาน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัราชภัฏสกลนคร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน. (2558). ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานประจำปี 2557. กรุงเทพมหานคร : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2559). ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2558. กรุงเทพมหานคร : สถาบันทดสอบทาง การศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2560). ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2558. กรุงเทพมหานคร : สถาบันทดสอบทาง การศึกษาแห่งชาติ.
- สมบัติ คชสิทธิ์. (2560). การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับ ผู้เรียนยุค THAILAND 4.0. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สายชล แสนรังค์. (2551). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเรณูนคร ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนเรณูนครวิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัราชภัฏสกลนคร.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2554). วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ ครั้งที่ 41. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Rivers, W. M., Mary, T. S. (1978). Teaching foreigner language skills. Chicago: The University of Chicago Press.
- Taba, Hilda. (1962). Curriculum development : theory and practice. New York: Brace & World.